

ΔΥΟ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΒΕΛΗ ΠΑΣΣΑΝ

Τὸ ὑπ' ἀριθμὸν ΟΗ' κατάλοιπον ἀποτελεῖται ἐκ μιᾶς ἐπιστολῆς τοῦ Δ. Κ. Τζοποτοῦ σταλείσης τῷ Λάμπρῳ ὑπ' αὐτοῦ ἐξ Ἀθηνῶν τῇ 23 Νοεμβρίου 1913. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«Κύριε Καθηγητά!

Ἐσωκλείω ἐν τῇ παρουσίᾳ μου ἔγγραφον τοῦ 1810 ἐκ τῆς γνωστῆς συλλογῆς Ζυγαλάκη, διαλαμβάνον περὶ ἀρχαιολογικῶν ἀνασκαφῶν ἐν Ἀθήναις, Ἔργει καὶ ἀλλαγῷ.

Το λ μ ῶ νὰ σημειώσω ἐνταῦθα:

1) ὅτι καὶ ὁ περιηγητὴς *L. S. Bartoldy* (Berlin 1803—1804) πληροφορεῖ ἐπίσης περὶ βαναύσου, ἀγροίκου καὶ ὠμῆς πρὸς τοὺς Ἕλληνας συμπεριφορᾶς τῶν Ἀγγλῶν περιηγητῶν.

2) ὅτι ἡ ἐν τῷ ἔγγράφῳ μνημονευομένη αἰκογένεια Περρούκα, φαίνεται σημαίνουσα τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἐκ βιβλιαρίου γεγραμμένου ὑπὸ τινος Περρούκα (1844;) ἐν τῷ ὁποίῳ ἐκτίθεται ὁ δικαστικὸς ἀγὼν τῶν Περρουκαίων πρὸς Βλάσσην τινά, ἂν καλῶς ἐνθυμούμαι, περὶ τοῦ χωρίου (Τσιφλικίου) Διμηνιὸ τῆς Κορινθίας, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἀγορασθῆ ἐν Κων]πόλει πρὸ τοῦ 1800 παρὰ τινος Ὀθωμανίδος.

Δυστυχῶς δὲν ἐνθυμούμαι ἀκριβῶς τὰς λεπτομερείας, ἀλλὰ δύναμαι νὰ σᾶς προμηθεύσω αὐτὰς ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τῆς Βουλῆς, ἂν σᾶς ἐνδιαφέρουν, διὰ νὰ σᾶς ἀπαλλάξω τοῦ κόπου καὶ τῆς ἀπωλείας χρόνου.

Διατελῶ πάντοτε μετὰ μεγίστης πρὸς ὑμᾶς τιμῆς ὅλως ὑμέτερος.

Δ. Κ. Τζοποτὸς»

Ἐκ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης τοῦ Τζοποτοῦ γίνεται δῆλον, ὅτι οὗτος εἶχε στείλει εἰς τὸν Λάμπρον ἔγγραφον τοῦ 1810 ἐκ τῆς συλλογῆς Ζυγαλάκη διαλαμβάνον περὶ ἀρχαιολογικῶν ἀνασκαφῶν ἐν Ἀθήναις, Ἔργει καὶ ἀλλαγῷ. Τὸ ἔγγραφον τοῦτο δὲν σώζεται σήμερον ἐν τοῖς καταλοίποις τοῦ Λάμπρου, σώζεται δὲ μόνον ἀντί-

γραφον αὐτοῦ γενόμενον ὑπὸ τοῦ Λήμπρου καὶ ἐτοιμασθὲν πρὸς ἔκδοσιν.

Ἴδοι τὸ ἀντίγραφον τοῦτο.

Χαρετλερά μπέη ἐφέντη μου

Ἰναγετλοῦ καὶ πολυχρονεμένε ἐφέντη μου σουλτανούμ.

Ὁ μεγαλοδύναμος Θεὸς νὰ σέ ἔχη μὲ ζωὴν πολλήν καὶ νὰ σοῦ κάνῃ τὰ ἀγαπητὰ μουρατὰ σὺν χαρίζοντας τὸν κατόχρονον μπηζαδέ σου ἄμην.

Μὲ τὸ σκλαβικόν μου σὲ κίνω ὑφαντὲ ὅτι τὸ καράβη ἀκόμη δὲν ἐφάνηκεν, ὁ μιλόρδος λέγει ὅτι εἶναι ἀπὸ τὴν ἄλλην πεύτην συκομένο ἀπὸ τὴν Ἀθήνα, καὶ ἓνας ἄνθρωπος ὁποῦ σήμερον ἦλθεν ἀπ' ἐκεῖ εἶπεν ὅτι ἔω; ἐτούτην τὴν πεύτην τὸ καράβι δὲν εἶχεν συκωθῆ ἀπὸ τὸ λημάνη, διὰ καλὴν τύχην τοῦ σκλάβου σου ἀρώστησεν ὁ δραγουμάνος του, καὶ εἰς τὸ ποδᾶρι του εἶναι ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Μπερούκα, ὁποῦ δὲν κρύβει τίποτε ἀπ' ἐκεῖνα ὁποῦ τοῦ λέγει, ἀφ' οὗ λοιπὸν ὁ σκλάβος σου τοῦ εἶπα ὅτι τὸ καράβη τὴ πεύτη τὸ εἶδαν εἰς τὴν Ἀθήνα, μου ἀπεκρίθη ὅτι προσμένει νὰ τοῦ ἔμπουν ἄσπρα, καὶ παρευθὺς ἐμετανόησεν δι' αὐτὴν τὴν ἀπόκρισιν καὶ εἶπεν τοῦ δραγουμάνου νὰ μοῦ εἰπῆ ὅτι δὲν ἀπόβαλεν ἀκόμη τὰ παλαιὰ λιθάρια καὶ ἄλλα ὁποῦ ἔσκαψε καὶ ἤθερεν εἰς τὴν Ἀθήνα.

Ὁ ψευτομπατίδο δραγουμάνος του ἔλεγεν τὸ τζιῦρι ἡσκαμάδο καὶ μὲ τρεῖς ὀδάδες, ὁ σαεμπές ἐψές τὸ εἶπεν τοῦ σκλάβου σας ἀπὸ τζέτη καὶ τόσο μεγάλον ὁποῦ οἱ ὀτάδες καὶ ὄλω τὸ τζιατῖρι μετὰ βίας χοροῦν νὰ κοιμηθοῦν τέσεροι ἄνθρωποι καὶ αὐτοὶ νὰ ἔναι φράγκι, τοῦ ἔχη κοστήσει ὄλω ὄλω γρόσια χίλια πεντακόσια.

Ὁ ἴδιος τρίτος δραγουμάνος του λέγει, ὅτι ἔχει μίαν ταμπακὴν μέσα εἰς τὸ καράβι πολλὰ ἀξιόλογην καὶ ὁ μιλόρδος λέγει ὅτι τοῦ κακοφαίνετε ὁ τοῦ δὲν ἔχει ἀξιόλογα πράγματα διὰ νὰ χαρῖση τοῦ βαλεζιουνιάμ ἀφεντός μας, ἀλλ' εὐθὺς ὁποῦ πάγει εἰς τὴν Μάλταν θέλει γράψῃ ἄμῃσως εἰς τὴν Ἑγγλητέραν διὰ νὰ τοῦ ἔρθουν. Εἰς τὴν Παληόπολη ἄκουσα ὁ σκλάβος σου ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ μιλόρδου ὅτι ἔχει μίαν ὄραν καλὴν εἰς τὸ καράβη, καὶ ἔδω εἰς Ἄργος εἶπεν ὅτι ἔχει καὶ δύο εὐμορφα μικρὰ κάλια, σκιαζομαι νὰ τὰ πιστεύσω ὅτι μὲ τρομάζει ἓνας λόγος ὁποῦ εἰς Τραπεζιζάν

εἶπων ὅτι τὸ καράβη εἶναι ἐδικόν του, καὶ ἐδῶ λέγει ὅτι αὐτὸς εἶναι ὁποῦ τὸ ἀρμάτωσεν αὐτὸ τὸ καράβη· καὶ τὸ εὔγαλεν εἰς τὸν κοῦρσο, καὶ ἄλλην φορὰν εἶπεν ὅτι τὸ ἔχει ναυλομένο διὰ νὰ σεργιανήσῃ τὴν Ἑλλάδα. Τὸν ἐρώτησα ὁ σκλάβος σου πόσους ἀνθρώπους ἔχει εἰς τὸ καράβη καὶ μοῦ ἀπεκρίθη ὅτι δὲν ἠξεύρει· ἐπειδὴ μίαν φορὰν τοὺς κάνει ὄγδοηντα καὶ ἄλλην φορὰν σαράντα διατὶ ἕως τὴν ἄρᾳ ἔχει τρεῖς φοραῖς ὁποῦ τοὺς ἐδίδοξεν.

Μοῦ λέγει νὰ στείλω μενειζήλ κοῖκ διὰ νὰ φέρω τὸ τζιατίρ, καὶ πάλιν μοῦ λέγει νὰ στείλω τατάρι καὶ μὲ ὄλον ὁποῦ δὲν εἶναι κανένα εἰς τὸ χέρι τοῦ σκλάβου σου, κανένα δὲν ἀποφασίζει.

Ὅλω τὸ πράγμα του ἀπὸ Τριπολιτζάν τὸ ἔχει φέρει ἐδῶ εἰς τὸ χάνη δὲν ἐστάθη τρόπος νὰ τὸν καταπέισω νὰ μείνῃ ἕως νὰ γένουν τὰ κοτοπούλια καὶ τὸ ἀρνὴ, ἀλλ' ἀπὸ τὴν ἄβραστη γίδα τοῦ Χατζῆ ἔφαγε ὀρθὸς καὶ μὲ ὄλον τὸ κάμα ἐκαβαλίκευσεν χωρὶς νὰ σταθῇ ὄλω ὄλω πέντε δακκάδες· φθάνοντας ἐδῶ ἐπέειγεν εὐθὺς εἰς τὸ σπῆτι τοῦ Μπερέμου καὶ ἀνέβη ἐπάνω καὶ εἶδεν τρεῖς εἰδῶλα εἰς πλάκες ὡσὰν ἐκείνη ἢ μία ὁποῦ ἄρεσε τοῦ Νῶρτ ὁποῦ εἶχεν μίαν γυναῖκα καὶ ἕναν ἄνδρα ἔτσι εἶναι καὶ αὐτὲς ἢ τρεῖς ὁποῦ εὐρέθησαν· καὶ ἕνα κεφάλη εἴμορφο, ὁ Μπερέμος εἶναι ἕξη ὥρες ἀλάργα ὁποῦ σκάφτει καὶ αὐτὰ τὰ εἶχεν εἰς τὸν ὄντᾶ καὶ τὰ εἶδεν· τὰ ἐσύκοσα ὁ σκλάβος σου ἀπ' αὐτοῦ καὶ τὰ πείγα εἰς ἄλλο σπῆτι.

Ἐχθὲς εἶπε νὰ ἔρθομαι αὐτοῦ, καὶ μὲ πείγεν εἰς τὸ Χαραβάτη ὄλω τὸ μεσημέρι ὅτι τότες συνηρίζει νὰ περιπατῆ τοῦ ἄρεσαν ἢ κολώνες καὶ βιάζει τὸ κατεβασμά τους εἰς τοὺς Μύλους, ὁ σκλάβος σας εἶπα τοῦ βοῦβόδα ὁποῦ μίαν τὴν εἴφεραν σιμᾶ εἰς τὸ Ἄργος νὰ τὴν φέρουν εἰς τὸ βοῦβοντίκει χωρὶς νὰ τὴν πᾶν εἰς τοὺς Μύλους μὲ αὐτὸ τὸ δικαιολόγημα ὅτι νὰ ἔρθουν ὄλαις καὶ ἕστερα.

Σήμερον πάλιν κατὰ τὴν συνήθειάν του τὸ μεσημέρι μὲ πείγεν εἰς τοὺς Μύλους καὶ τὸν ἐβούρμισαν ἢ πλάκες ἀπὸ τὰ μνήματα, εἶπε καὶ εἰς ποίους ὀδάδες του ἔχει νὰ τοὺς βάλῃ καὶ εἰς ποῖον τόπον.

Ἀπόψε μοῦ εἶπεν ὅτι ἂν δὲν ἦτον ἄρρωστος ὁ δραγουμάνος του θὰ νὰ ἤρχονταν αὐτοῦ· καὶ αὐριον ὁμοῦ στοχαζόμεθα, θὰ μὲ πάγει καὶ ἐκεῖ ὁποῦ σκάφτει ὁ Δημήτρις καὶ ὁ Μπερέμος, καὶ εἰς τῷ Ἄνάπλη, ὁποῦ ἂν δὲν ἠμπορέσω νὰ τὸν ἀποκόψω μόνον εἰς τὸ Βαροῦσι τὸν ἐμπέξω.

Εἶναι καὶ ἄλλα πολλὰ ὁποῦ ἔγραψα ὁ σκλάβος σας, καὶ ἐπειδὴ κάνω ὅτι δὲν καταλαβένω μένει εὐχαριστημένος ἀπὸ λόγου μου—

τὰ μπερουκόπουλα ὅμως τραβροῦν περισσότερο διάβολο ὅτι εἶναι
 τα μέσα καὶ ὁ σκλάβος σου εἶμαι σὲ ἔξω κονάκι, διατι ἐμπήκεν ἡ
 ἀρχόντιστ μέσα εἰς τὸν πλά να ἀνοίξη τὸ δουλάπι της, εἶπεν ὁ
 μλόροδος δι τοῦ ἐκλάτικαν (sic) τρεῖς βελόνες, διὰ ταῖς ὁποῖαις
 ἤκουσαν βρσιές καὶ φοβερισμοὺς ὄσους στοχασθῆτε, τοῦ δραγου-
 γουμάνου του διατι δὲν τοῦ ἔχουν γυναῖκα να τὴν τρογουρίζει. ἔβαλε
 τὰ κέρατα ἕκατὸ εἰς τὴν γαζέτζ, καὶ ὁ γεσαζῖς του διατι εἶχε νερό
 τὸ κραεὶ ἔβάρεσε τὸ μικρὸ Μπερεκόπουλο δύο καλοὺς μπάτζους καὶ
 με ὄλον ὁποῦ εἶναι παιδιὰ διὰ τὴν ἀφεντικὴν προσταγὴν τὰ ὑποἔρουν
 χωρὶς να δεῖξουν κακοφανησμόν καὶ χωρὶς να τοῦ λείψη τίποτας.

Ἔως ἀπόψε πολυχρονεμένε μπέη ἐφέντη μου εἶναι ἀετὰ, ἔμαθε
 ὅμως καὶ δύο ρωμέτζα ὅταν ζητοῦσι τὰ ἄλογα καὶ δὲν εἶναι ἔαιμα
 τὴν ἰδίαν ὥραν λέγει σίρτε ξυληές τοῦ μετζηλιτζᾶ, ὁ σκλάβος σου
 τι να κάμω τῷ ἔχασα. λόγον δὲν δέχετε να τοῦ εἰπῆ ἄνθρωπος
 στέκομαι ὁρθὸς μπροστά του, καὶ πηγαίνω νηστικὸς κοντὰ του
 διὰ να τὸν εὐχαριστήσω, καὶ ἐπειδὴ βλέπω πράγματα ἀδύναστα διὰ
 τοῦτο τὰ κάνω ὕφαντέ τοῦ πέη ἐφέντη μου καὶ ὄρισμός του. Ὁ
 σκλάβος σου ἐπιθυμοῦσα να εἴγῃ ἀληθινὸς αὐτὸς καὶ ὁ δραγου-
 μάνος του, καὶ γεύτης ἐγώ. Τι παρακάλεση μπέη ἐφέντη μου να
 κάμω τῆς ἐνδοξότης σου δὲν ἤξεύρω, τοῦτο μόνον μοῦ εἶπεν ἡ
 ὁλοίγη γνῶσι μου ὅτι ὄλα αὐτὰ να σοῦ τὰ κάμω ὕφαντέ, καὶ ἡ ἐν-
 δοξότη σου κάνεις τὴν κρίσιν καὶ προσταζεις τὸν σκλάβον σου με
 τὸν παρόντα πεζόν, ὅτι ἔχω ὑποψίαν μήπως ἔρθῃ καὶ ὁ ζωγράφος
 του ἀπ' αὐτοῦ ὁποῦ ἦτον ζηήφεις καὶ θελήσουν να μαρκαρι-
 σθοῦν εἰς ἓνα καί να διὰ να πᾶν, ἐγὼ τι να κάμω; διὰ να με
 δέσουν ὡσάν τὰ κοπέλια τοῦ δραγουμάνου δὲν πιστεύω ἔξω ἂν
 εἶμαι μέσα εἰς τὸ καράβη τους, μα καὶ χωρὶς ἀφεντικὴν προσταγὴν
 να κάνω παραμικρὸν λόγον, ἡ να φαίνω με μοῦτρα γκρεμισμένα
 κάλιον να μοῦ κόψη ὁ θεὸς τὴ ζωὴ, παρὰ νὸ φερθῶ ἔναντα τῆς
 προσταγῆς τοῦ βεληνημέτη μου. Ἐμπορῶ να εἶμαι γελασμένος ἐγὼ
 ὡς ἄνθρωπος, μα καὶ ἐτοῦτα ὁποῦβλέπω καὶ ἀκούγω να μὴν τὰ
 κάμω ὕφαντέ τῆς ἐνδοξότης σου καὶ αὐτὸ τὸ στοχαζομαι διὰ κου-
 σοῦρι, καὶ ἐπειδὴ ἔακισα καὶ μπρὸς βαθὺ καὶ πίσω ὄεμα, πέφτω
 εἰς τὸ μεγάλο σου μερχαμέτη, καὶ παρακαλῶ τὸ ἰναγέτη σου να μοῦ
 προφθάσῃ τὸ νοῦν μία προσταγὴ σου καὶ ὄρισμός σου.

δευτέρα γατζεῖ αἱ Αὐγούστου 1810. Ἄργος.

Πιστὸς σου σκλάβος καὶ δουατζῆς μπάνος.

Σχετικὰ πρὸς τὴν ἀνωτέρω δημοσιευθεῖσαν ἐπιστολὴν εἶνε τὰ ἐν τῷ καταλοίπῳ τούτῳ εὑρισκόμενα α) ἀντίγραφον ἐπιστολῆς τοῦ Ἐγγλίου προξένου τοῦ Μορέα Νικολάου Stram πρὸς τὸν Βελῆν καὶ β) φύλλον χάρτου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔχει γράψῃ ὁ Λάμπρος ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν « Αἱ ἀρχαιότητες τῶν Ἀθηνῶν, τῆς Ἀργολίδος, τῆς Ὀλυμπίας καὶ τοῦ Μισσηροῦ καὶ ὁ Βελῆς πασσῶς », διαφόρους κεντρικὰς ἰδέας πιθανώτατα ἅπως ἔχει ταύτας πρὸ ὀφθαλμῶν ἐν τινι ἀνακοινώσει του.

Ἴδου πῶς ἀρχοῦνται αἱ σημειώσεις αὗται :

« —Τίς ὁ Χασρετλερᾶς μπέης (;) Ὁ Βελῆς (:)

—Ποῦ ὁ Dartholdy περὶ σκαιῶς διαγωγῆς Ἐγγλῶν περιηγητῶν πρὸς Ἑλλήνας ;

—Περσούκα φυλλάδιον ἐν βιβλιοθήκῃ Βουλῆς » κτλ.

Δημοσιεύομεν κατωτέρω τὴν ἐπιστολὴν τοῦ Stram πρὸς τὸν Βελῆν κατ' ἀντίγραφον τοῦ Λάμπρου·

Ὑψηλότατε καὶ ἀξιομεγαλοπρεπέστατε
βεζήρη καὶ ἡγεμῶν τοῦ Μορέως.

Ἐπειδὴ καὶ ἔχει σκοπὸν νὰ περάσῃ ἀπὸ κόρυνθον εἰς Ἀθήνας ὁ ἐξοχώτατος Μιλόρδ Νόρθ, ἡ πολύκροτος φήμη τοῦ ὁποίου ἔφθασε νομίζω καὶ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ ὕψους σας, διὰ τοῦτο λαμβάνω τὸ θάρρος νὰ σῶς παρακαλέσω, ὁμοίως καὶ ἐκ μέρους τῆς ἐξοχώτητός του, διὰ νὰ στείλετε ἕνα ὑψηλὸν σας μουγιουρουλδὴ διὰ νὰ μεταβαίῃ ἐλευθέρως ἀπὸ τόπου εἰς τόπον καὶ ἀπὸ τὰ Λερβένια ἕως εἰς τὰς Ἀθήνας· διὰ τὸ ὁποῖον θέλει σῶς ὁμολογοῦμαι ὑπόχρεως· ἡ ἐξοχότης του ἔχει μεγάλην ἐπιθυμίαν διὰ νὰ σῶς ἀπολαύσῃ· πλὴν μὲ τὸ νὰ βιάξῃται κατὰ τὸ παρὸν νὰ διοβῆ εἰς Ἀθήνας θέλει βάλῃ εἰς πρᾶξιν τὸν σκοπὸν του, καὶ θέλει ἐκπληρώσῃ τὴν εὐχαρίστησίν του μετὰ τὴν ἐπιστροφὴν του ἐκεῖθεν· ἐπιθυμεῖ μεγάλως νὰ ἰδῇ καὶ τὰς ἀρχιτεκτονικὰς ἀρχαιότητας, τὰς ὁποίας τὸ ὕψος σας προήγαγεν ἤδη εἰς φῶς. ταῦτα καὶ μὲ ὄλην τὴν τιμὴν ὑποσημειοῦμαι.

Πάτριαι 8 Ἰουνίου 1810

Τῆς ἀξιομεγαλοπρεπεστάτης σας ὑψηλότητος
φίλος εἰλικρινέστατος, καὶ εἰς τὰς προσταγὰς σας
πρόθυμος ὁ Βρετανικὸς Κόνσολος τοῦ Μορέως.

Nicholas Stram.

Ἐν τῷ αὐτῷ καταλοίπῳ εὐρίσκομεν τέλος ἀντίγραφον ἐπιστολῆς τοῦ Σπυριδῶνος Φορέστη πρὸς τὸν Βελλῆν. Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη, ἣτις ἔχει ἀντιγραφῆ ὑπὸ τοῦ Λάμπρου καὶ ἐτοιμασθῆ ὑπ' αὐτοῦ πρὸς ἔκδοσιν εἶνε ἡ ἀκόλουθος·

Μάλτα 1 Ἀπριλλίου 1809

(κάτω) Τῷ Ὑψηλοτάτῳ βεζήρῃ Βελλῆ πασσᾶ
Μῶρα Βαλασῆ

Ὑψηλότατε

Ἀναφέρνωμε ὅπως εἰς τὰ ἡσπερινά μου 13. καὶ 22. τοῦ πνεύσαντος Μαρτίου, μὲ τὰ ὁποῖα σᾶς ἐσημίωσα ὅτι ἐκλήσαμεν τὸ Κοντράτω μὲ τούτην τὴν Οὐνηβερσητὰ διὰ 10 χιλιάδας σάλμας σητάρια καλῆς ποιότητος, πρὸς σκούδα 27, ὅπου σήμερον τρέχουν πρὸς S 21, καὶ ἀκόμη ἔχουν νὰ χαμηλώσουν, ἐπιδὴ αἱ ὑποθέσεις εἰς Ἑσπανίαν καὶ Πορτογάλῳ, ἦσῃν ὀλίγον ἀβέβαιαι. — Βιάσειτε λοιπὸν αὐτὸ τὸ στάσημον, καὶ δὲν εἶναι ἀχαμνὸν νὰ στήσετε καὶ ἀνθρώπων ἐδικῶν σας ὅπου νὰ καθήσει ἐδῶ διὰ νὰ παρασταθῆ ἕως τὴν τέλειαν παράδωσιν, καὶ στωχάζωμε ὅτι ὁ κύρ Ἰήζος εἶναι ἔμπειρος διὰ αὐτὸ, ἐπιδὴ ἀληθινὸς καλὸς δουλευτὴς τῆς Ὑψηλότητός σας.

Μὲ τὸ ἔσωθεν ὁ Κύρ Οὔντερ σᾶς δίδει τέλειον λογοριασμὸν τοῦ φωρτόματος σηταρίου μὲ τὸ Καράβη Ἅγιος Νηκόλαος, καὶ θέλει ἤδητε ὅτι ἐξ αἰτίας λήξεως τοῦ Κοντράτου, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ἔχη κανένα πλέξημον ὁ Κύρ Οὔντερ, εὐρίσκεται βεβαρημμένος ὁ αὐτὸς λογαριασμὸς ἀπὸ 115 σκούδα τζήρηκα. Τὰ ἔξοδα ὅμως ὅπου ἔχουν νὰ ἀκολουθήσουν ἕως τὴν παράδωσιν τῶν 10 χιλιάδων σάλμων δὲν θέλει εἶναι τόσον ὑψηλά. — Ἡ λύψης Ἑνκοντρων ἀπὸ Ἑγγλητέριαν, Πορτογάλῳ, Ἑσπανίᾳ καὶ Γηβηλτέριαν δὲν μοῦ προσφέρουν κανένα εὐτάξιον νέον νὰ τῆς φανερόσω, καὶ διὰ τὴν ἰδίαν αἰτίαν δὲν ἠμπορῶ νὰ τῆς ὑπὼ τήποτες διὰ νὰ Καράβια της, ὅπου ἐπήγαν εἰς ἐκεῖνα τὰ μέρη. — Ἐλπίζω ὅμως ὅτι μὲ πρότην εὐκαιρίαν θέλει μάθομεν διὰ αὐτὰ, καὶ νὰ τὰ ἰδοῦμεν καὶ ὀγλήγωρα. — Καθὼς θέλη ἐκατάλαβε καὶ ἀπὸ τὸ ἡσπερινόν μου 22 Μαρτίου, πρέπει νὰ πηστεύσωμεν ὅτι ἡ Ἀούστρια ἐκήρυξε τὸν Πόλεμον, τῆς Φράντζας, καὶ ὅτι μὲ τὴν Ἀούστρια νὰ ἠοβό (:) ἐνομένοι οἱ Ἰώσ-

σοι, καὶ Προυσιᾶνοι μαζὴ μὲ τοὺς Γούρκους καὶ Ἑγγλέζους.—
 Εἰς τὸ Κάδιζε ἔφθασαν 15 χιλιάδες ἑδικά μας στρατεύματα, καὶ
 ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἀκαταρούμεν τὸ στείλημον τῶν 60 χιλια-
 δῶν Ἑγγλέζων εἰς τὸ Μεδιτερραίνεω. Ὁ θεὸς νὰ κάμη νὰ γίνῃ
 ὀγλήγωρα ἐτούτη ἡ στυμιαχία, καὶ νὰ εὐλογήσῃ τὰ ἐνεργήματά της
 διὰ νὰ ἐπιστρέψῃ παλὴν ἡ ποδοῦμενη ἡρένη εἰς τὸν Κόσμον. Εἶναι
 βέβαιον ὅτι ἡ Ἀουστρία εἶναι πολλὰ δυιατὴ, καὶ ἀποφασισμένη
 νὰ διαφεντεύσῃ τὴν ἐλευθερίαν της. — Γνωρίζο ὅτι εἶναι περιτὸν νὰ
 τῆς ξαναενθυμῶ τις παλαιότητας, ἐπιδὴ ἡξεύρω μὲ πάσῃ
 καλωσίῃν ἀπαντᾶ τις περικαλέσῃ μου καὶ τὸ αἴτιον ὅλου τῆς
 λέγω κάμποσα λόγια ἐπὶν εἰς τοῦτο, εἶναι διὰ νὰ τῆς δόσω
 κάποιαι γνώσεις, ὅπου ἔλοβι ἀπὸ πολλὰ πραχτηκοὺς ἀνθρώπους
 ἐκείνων τῶν μερῶν. — Καθὼς τῆς προήπα καὶ μὲ τὰ ἀπερασμένα
 μου διὰ τὸ σκάφημον εἰς τὴν Ὀλήμπα, οἱ τόποι οἱ πλέον ἀρμό-
 διοι εἶναι εἰς τὰ Ἀντήλαια, οὐμὰ εἰς Μηράκκα. Εἶναι ἀλήθεια
 ὅτι εἶναι ὀλίγον δύσκαλον νὰ ἡπὴ τις ἀπὸ ποῖον μέρος πρέπη
 νὰ ἐρχηθῇ αὐτῷ τὸ σκάφημον, ἀλλὰ δὲν θέλη εἶναι ἀχαμῶ νὰ τῷ
 ἐρχηθήσουν ἀπὸ ἕνα πολλὰ βαθὴν ὀχύρωμα, εἰς ἴσαν γραμμὴν ἀπὸ
 τὸν μέγαν Ναόν, ἕως τὸ θέατρον, ὅπου θέλουσιν νὰ ἦτον εἰς τὴν
 ἀκρὴν τῆς πλέον σημοτηνῆς ὀάχης κατὰ λεβάντε, καὶ ὀλόγηρα τού-
 τῆς τῆς ἀκρῆς ἀκολουθόντας τὴν ἄλλην λαγγάδα κατὰ Λεβάντε,
 ἀπὸ τὴν ὀποῖαν τρέχει τὸ Κλαδέω ποτεμάκη. — Ἡ χαμηλὴ τοποθε-
 σεῖα τούτου τοῦ τόπου, εἰς τὸ περιγηάλιον ἑνὸς χοντροῦ ποταμοῦ,
 καὶ εἰς μίαν γῆν σχεδὸν χορῆς πέτρας, ζητᾶ ὅτι τὸ σκάφημον νὰ γίνῃ
 βελθὴν. ἐπιδὴ καὶ ὅλα σχεδὸν ἐκεῖνα τὰ χαλάσματα εὐρίσκονται
 σκεπασμένα ἀπὸ ὀχτῶ ἕως δέκα ποδάρια γῆς. — Ὁ Μέγας Ναός, εἶναι
 ἐκεῖνος ὁ τόπος ἀπὸ τὸν ὀποῖον οἱ Ἀγάδαις τῆς Σήλας (i) ἐπήραν,
 εἰς τοὺς ἀπερασμένους χρόνους πολλαῖς πέτραις διὰ τὰ κτήρια των.
 Εἰς Μηστρά, εἰς τὴν στραίαν ὅπου ὀδηγᾶ ἀπὸ τὴν τῶρα κατοικημέ-
 νην χώραν, εἰς τὴν παλαιάν, ἡγουν εἰς τὴν ἀπαρτημένην, εὐρίσκετο
 ἑπὶ ἕνα παλαιὸν τζαμή, μία βίασκα ἀπὸ λευκὸν Μάρμαρον γεγλημ-
 μένη καὶ εἰς τὰ τέσσαρα μέρει. Ἦτον αὐτὴ παλαιώθεν ἕνα Μνήμα,
 καὶ τῶρα δὲν χρησιμὴ παρέξ νὰ λαβένη τὰ νερὰ μίας τρεχοῦμενης
 βρῖσσει. Τὸ ἔμπροσθεν μέρος, ἡγουν πρόσοπον, παρῆσειάζει κά-
 ποιους χωροῦς βακκάντιδων, καὶ ἐτούτο εἶναι τὸ μέρος τὸ πλέον
 ἐξαιρετὰ δουλεμμένω ἀπὸ τὰ ἄλλα τρία. — Ἐνα ἀπὸ τὰ δύο μέρει
 τῆς ἔχη σχεδὸν μίαν τέτοιαν δούλευσιν, τὸ ἄλλο μίαν Μαῖμουν καθή-

μενην, καὶ εἰς τὸ μέρος ἀκουμβησμένω εἰς τὸν τύχον εὐρίσκονται γε-
γλυμμένοι δυὼ ῥύγχοι. Διὰ τὰ κουβαληθῆ ἐτούτη ἡ βάσκα, πρέπει
νὰ πρειονηθεῖ εἰς τέσσερα, φέροντας τὸν πάτον εἰς τὸν τόπον· τὸ
πρειόνησμα πρέπει νὰ γίνῃ εἰς Μάκρος τοῦ ἐσωτερικοῦ τείχου, εἰς
τρόπον ὁποῦ τὸ πρόσσπον τῆς βάσκας νὰ μίνη ὀλόκαιρον, καὶ τὸ
χοιτρομά της νὰ ἀσηκαθῆ ἑπάνω εἰς τὰ μέρει, τὰ ὁποῖα ἔπειτα
χορίτοντε καὶ αὐτὰ ἀπὸ τὸν πάτον. — Ἐμπειρος διὰ τέτοιον κου-
βάλημα ἔως τὴν εἰσβολὴν τοῦ Εὐρότα ἦγον Βασιλοποτίμου,
εἶναι ὁ Κύρ Δημήτριος Μανουσάκης, φέροντας διὰ ὁδηγὸν κάποιον
Τούρκον λεγόμενον Μπαμπὰ Ὁμέρ ὁποῦ ἐκείνος γνωρίζει καλότερα.
Εἰς τὸ παλαιὸν Κάστρον τῆς Πάτρας εὐρίσκετε ἓνα ἄγαλμα
παλαιὸν χορὶς καιφάλῃ τὸ ὁποῖον μὲ εὐκολίαν ἤμπορῆ νὰ κουβα-
ληθῆ ἔως τὴν θάλασσαν.

Περικαλῶ νὰ μοῦ συγχορέσει τόσας ἐνοχλήσεις ὁποῦ συχνὰ τῆς
δίδω καὶ νὰ μὲ ἠδοποιᾷ ἀπὸ κάθε νέον ἀξιόλογον ὁποῦ ἔχετε αὐ-
τῶθεν, μένοντας βέβαιος ὅτι θρέφω πάντοτε τὴν ἴδιαν φροντίδαν
διὰ τὰς ὑποθέσεις σας, καὶ ὅλα τὸ βαθὴ σέβας καὶ ἐπόλυσην μὲ
τὸ ὁποῖον ἔχω τὴν τημὴν νὰ ἤμαι.

τῆς Ὑψηλοτητός της
ἀληθαινός εἰληκρινός φίλος
Σπυρήδων Φωρέστης
Spiridion Foreste